



RÖPORTAJ

Ümit KİLİMCİ & Merve ÖZTAŞ

08.09.2007



Ü.K. Merve hanım, IDE' nin son günlerine yaklaşırken eğitim programımıza hoş geldiniz diyor ve IDE değerlendirme röportajımıza katıldığınız için ayrıca teşekkür ediyorum.

M.Ö. Hoş bulduk. Ben teşekkür ederim.

Ü.K. İsterseniz, ilk olarak, biraz kendinizi tanıtabilir misiniz?. Nereden katılıyorsunuz? IDE' yi nereden duydunuz? IDE' yi tercih sebebiniz neydi, kısaca bahsedebilir misiniz?

M.Ö. Ben projeye İzmir den katılıyorum. 9 Eylül üniversitesi fen bilgisi öğretmenliği son sınıf öğrencisiyim. Doğa eğitimi projelerini geçen yıl yine TÜBİTAK' ın Kastamonu' da düzenlemiş olduğu eğitime katılan bir arkadaşımdan duydum ve çok heyecanlandım ve gerçekten çok katılmak istedim. İnternet adresinde 13 adet farklı eğitim vardı. Ama ben IDE' yi, eğitiminizi çok iyi anlattığınız ve Temmuz dönemine ait fotoğraflar beni çok etkilediği için tercih ettim. Kısaca, geçen eğitim dönemine ait argümanlar çok güzel derlenip bir sonraki katılımcılara sitenizde sunulmuştu. Doğa eğitimi, benim gerek mesleki anlamda gerekse hobi anlamından doğayı çok sevmemden dolayı gereksinim duyduğum bir programdı. Bu yüzden burada bulunmayı çok istedim.

Ü.K. Bizlerin burada sizlere verdiğimiz eğitim, klişeleşmiş eğitim metotlarından farklı olarak doğayı kendinizin keşfine yönelikti. Bu yönelmeyi-yönlendirmeyi hissettiniz mi? Bu tip bir eğitim modeli sizde ne gibi etki-izler bıraktı?

M.Ö. Kesinlikle bu farkı her an hissettim. Ben zaten buradaki eğitimde gördüğüm pek çok şeyi okulda teorik olarak gördüm diyebilirim. Gerek bitkilerin yapısını, gerek hayvanları. Ama burada çok daha farklı olarak görselliğe önem verildi. Birebir, yerinde yapılan gözlemler ve kayıtlar bu eğitimin daha akılda kalıcı olmasını sağladı. Ben bu bilgileri kolay kolay unutabileceğimi düşünmüyorum açıkçası. Örneğin, bir bitkinin ismini kitap üzerinde öğrenmek değil de onun kokusunu hissederek, tadına bakarak çayını yaparak, bunların hepsini gerçekten yaşayarak öğrendim diyebilirim.

Ü.K. Peki böyle bir eğitimin sizce artı veya varsa eksileri neler olabilir?

M.Ö. Eksileri olacağını düşünmüyorum ama zaman yetersizliği, bu anlamda biz katılımcılar açısından bir kısıt olarak düşünülebilir. Belki eğitim için daha uzun bir süreye ayılabilsen daha çok şey öğrenebilirdik. Ama bu eksilerden bile artılar çıkarılabilir düşüncesindeyim. Bence çok faydalı ve harika geçen bir projeydi. Açıkçası ayrılacağım için çok üzgünüm. Biraz daha devam etmesini isterdim. Yeni yeni yerler keşfettik. Örneğin bir kanyonun ne olduğunu oluşumunu okuyarak değil de içinden geçerek, yaşayarak, bakarak ve görerek öğrendik. Tarihi alanları gezerek, o dönemlere ait bilgiler edindim. Doğaya üç boyutlu bakmayı öğrendim. Bunun yanı sıra, doğru bildiğim bazı şeylerin aslında yanlış olduğunu gördüm.

Çünkü, çok genel bir yargı vardır; ormanlar bizim akciğerlerimiz, onlara dokunulmaz-dokunulmamalı, kendi haline bırakılsın diye. Ama bu eğitim boyunca ormanların da bakıma ihtiyacı olduğunu ormanlara bakım yapılmasının gerekliliğini gördüm.

Ü.K. Doğa eğitimi projesinin doğayla iç içe kamp alanında verilmesinin ilerde sizin öğrencilerinize aktaracaklarınız açısından etkileri neler oldu ?

M.Ö. İlk olarak, bu eğitimin benim kişisel gelişimimde çok faydalı olduğunu düşünüyorum dolayısıyla bu gelişimin, doğrudan öğrencilerimin eğitimine yansıtacağımı söyleyebilirim. 3 gün boyunca kendimiz çadırlarımızı kurduk; yemeklerimizi kendimiz yaptık. Yemeğin pişirileceği ateşi kendimiz yaktık; yakacak odunu bile kendimiz topladık. Tabii, bütün bunlar öğrencilerimize aktaracaklarımızdan ziyade kendi gelişimimiz için gerekli olan şeylerdi. Şu anda doğada yalnız kaldığımda ben burada yaşayabilirim diyebiliyorum. Bununla beraber ilerde öğrencilerime anlatabileceğim çok daha fazla örnek var. Doğadan topladığım kuşburnu, kekik, nane, ısrırgan otu, benim için hiçbir şeye değışilmez örnekler. Çünkü ben onları yetiştikleri ortamda kokularını hissederek topladım. Kesinlikle çok faydalı olduğunu düşünüyorum.

Ü.K. Merve hanım, bu güne kadar eğitim aldığımız okullarda laboratuvarlarla karşılaştık. Bu eğitim boyunca laboratuvarların doğanın küçük birer kopyası olduğunu gördüğünüz oldu mu? Doğada kendinizi bir deneyin için de hissettiniz mi?

M.Ö. Doğa eğitimi sadece benim fen bilgisi anlamında gelişmeme değil, yan bilim dallarıyla da ilgili gelişimimi de sağladı. Örneğin jeoloji, peyzaj mimarlığı gibi konular hakkında da bilgi sahibi oldum. Doğanın oluşum şekilleri ve her an devam eden süreç ,bu hissi sürekli uyandırdı.

Ü.K. IDE ye katıldığınız ilk gün ile şu an arasında sizde ne gibi değişiklikler oldu? Bu eğitimin eğitimcilere verilemesindeki amaç, doğal yaşam bilincinin ve doğa dilinin gelecek nesillere aktarılmasıydı, bu amaca ulaşılabilir mi sizce?

M.Ö. Öncelikle, biz bu eğitimi gerçekten çok iyi hocalardan aldık. Bu konuda bütün hocalarımıza teşekkür ediyorum. Eğitim boyunca bütün bilgilerimi tüm içtenlikleriyle bizlerle paylaştılar. Bu anlamda kendimi çok şanslı hissediyorum. Bu eğitime katılmayan diğer meslektaşlarımla veya benim eğitime katıldığım ilk gün ile şu an arasında çok büyük farklılıklar olduğunu söyleyebiliyorum. Artık ciddi anlamda doğaya bakış açımın değiştiğini görebiliyorum. Bir bitkiyi ekerken-dikerken doğaya şöyle bir baktığımda, kendimi çok farklı hissedeceğim. Jeoloji anlamında, tıbbi ve aromatik bitkiler anlamında, kuş gözlemi anlamında daha önce hiç görmediğim hayvanlar, bitkiler ve oluşumlar gördüm. Dürbünle-teleskopla gözlemler yaptım ve bu gerçekten çok heyecan vericiydi.



RÖPORTAJ

Ümit KİLİMCİ & Merve ÖZTAŞ

08.09.2007



Ü.K. Burada öğrendiğiniz bilgileri edindiğiniz tecrübeleri öğrencilerinize aktarmak için planlarınız var mı? Ben öğretmenlik hayatımda şöyle bir yol izleyeceğim dediğiniz.

M.Ö. Kesinlikle klişeleşmiş tanımlardan uzak duracağım. Bitki nedir orman nedir sorularının klasik tanımlarının dışına çıkmam gerektiğini gösterdi buradaki bir haftalık eğitim bana. Burada yaşadıklarım bana mesleki hayatımda ve özel hayatımda kesinlikle çok faydalı olacak şeylerdi.

Ü.K. Evet, zaten bu eğitimin doğayla baş başa kalmanızı, doğa ile bütünleşmenizi sağlayacak tarzda verilisinin sebebi, klişelerin biraz daha dışına çıkmaktı. Bu yüzden, eğitim alanlarımız orman içi, dere kenarı, bazen bir kanyonun içi oldu. Böyle bir eğitim beklemiyordunuz sanırım.

M.Ö. Aslında gelirken bu kadar arazide olacağımızı düşünmemiştik 7–8 günlük bir eğitimin herhalde 4 günü dışarıda oluruz diğer 3 gününü de slaytlarla bilgisayar yardımıyla alırız diye düşünmüştük. Ama böylesinin çok daha faydalı olduğuna eminim. Doğayı tüm duyu organlarımızla hissederek yaşamak, bu eğitimin en güzel yanıydı diye düşünüyorum.

Ü.K. Dürbünlerin arkasından gözlemlenen doğa en güzel bilgisayar sunumundan daha faydalı ve açıklayıcı diyebilir miyiz?

M.Ö. Evet kesinlikle diyebiliriz. Bununla birlikte, dersin içinde başka dersler de oluyor. Jeolojik oluşumları incelerken önümüzden geçen bir keklik sürüsünü izlememiz, hocalarımızın kendi alanlarıyla ilgili bir olayla karşılaştıklarında hemen bunu yerinde bizlerle paylaşmaları IDE'nin mükemmel bir eğitim olmasını sağladı. Okullarda gördüğümüz eğitimlerde her derste kendi konusu işlenir ve bu yüzden diğer bilim dallarıyla ilişki kurmakta güçlükler çekeriz. Ama burada doğada tüm bilimleri içine alan kusursuz bir sistem bir bütün olarak incelendiğinden, aklımızda hiçbir kuşkuyla yer kalmadı diye düşünüyorum.

Ü.K. Eğitimci gözüyle IDE'yi değerlendirir misiniz?

M.Ö. Öncelikle bana çok katkısı oldu. Bundan sonra, kendimi daha da geliştirip öğrencilerime daha da faydalı olacağımı düşünüyorum. Eğitim anlamında, buraya katılan insanların hepsi eğitimci olduğu için, çok değerli insanlarla

tanıştım. İlerde bilgi paylaşımında bulunabileceğim insanlarla tanıştım.

Ü.K. Buradaki eğitim sonunda, "Ben şimdi, meslek hayatımda kısmen de olsa klasik eğitim metodlarından ayrılmayı düşünabiliyorum" diyebiliyor musunuz? Böyle bir kanaat oldu mu sizde?

M.Ö. Kesinlikle oldu... Bundan sonra, örneğin okulumdaki bir bahçe düzenlemesinde bile burada öğrendiğim bilgileri öğrencilerime aktarmaya çalışacağım. Bununla beraber, ders işlerken de artık direkt oku, tahtaya yaz, slâyt gösterisi yap şeklinde değil de belki öğrencilerle araziye çıkmak onların da doğayı keşfetmelerine yönelik imkânlar sunmak gerekir diye düşünüyorum. Belki ilerde izci lideri olabilirim. Çünkü, bu bir hafta beni çok etkiledi. Artık, doğadan bir daha kopabileceğimi hiç sanmıyorum.

Ü.K. Doğayı korumayı ya da keşfetmeyi amaçlayan bir oluşumda bulunursunuz belki de...

M.Ö. Bu alanda ciddi anlamda bir şeyler yapmayı düşünüyorum. Mesela ekoturizme yönelik olarak yazılı kanyonda bir hocamız Türkiye'ye özgü ve nesli tehlikede bir kelebeğin parasal değerinin olduğunu ve bunun kontrolsüz bir şekilde yurt dışına çıkarıldığını öğrendim. Bu alanda bir faaliyetle, hem doğayı korumak hem de ülkemize ekonomik anlamda katkıda bulunmak isterim.

Ü.K. Şu an kendinizde bu gücü bulabiliyorsunuz gördüğüm kadarıyla. Peki IDE'den önce böyle bir düşünceniz var mıydı?

M.Ö. Bu benim doğayla ilgili katıldığım ilk proje değildi. Diğerlerinde de ekoturizmden bahsedildi. Fakat buraya gelene kadar bu gücü hissetmemiştim IDE kesinlikle çok farklıydı.

Ü.K. Merve hanım, Son olarak eklemek istediğiniz düşünceleriniz nelerdir?

M.Ö. Eklemek istediğim, proje biraz daha uzun süreli olabilirdi. Arazi uygulamalarındaki gruplar belki biraz daha küçültülebilir diye düşünüyorum. Bunların dışında her şey mükemmeldi.

Ü.K. Merve hanım IDE programı daha bitmedi. bilgi, tecrübe ve eğlence dolu iki gün daha sizleri bekliyor faydalı olması ümidiyle teşekkür ediyoruz...

M.Ö. Ben teşekkür ediyorum.